

Οι ηλίθιοι βρίσκονται ανάμεσα μας.

Οι ηλίθιοι βρίσκονται ανάμεσα μας.

ΗΛΙΘΙΟΙ / ΒΛΑΚΕΣ : Σε αυτή τη κατηγορία ανήκουν εκείνοι που, με τις ενέργειές τους, προκαλούν ζημιά σ' ένα άλλο άτομο ή σε μια ομάδα ατόμων, χωρίς το ίδιο άτομο να αποκομίζει κάποιο όφελος /κέρδη , ενώ πιθανά να υφίσταται και ζημιές.

Οι ηλίθιοι βρίσκονται ανάμεσα μας. Είναι παντού, προέρχονται από όλες τις κοινωνικές τάξεις και είναι πάντα έτοιμοι να προκαλέσουν ζημιά στους άλλους.

Ο **CARLO M.CIPOLLA** έγραψε ένα σύντομο, πνευματώδες δοκίμιο, "**Οι βασικοί νόμοι της ανθρώπινης ηλιθιότητας**", σε μια προσπάθεια να ανιχνεύσει, να κατανοήσει και να εξουδετερώσει μια από τις πιο ισχυρές δυνάμεις που εμποδίζουν την ανάπτυξη της ανθρώπινης ευμάρειας και ευτυχίας : **την ανθρώπινη ηλιθιότητα.**

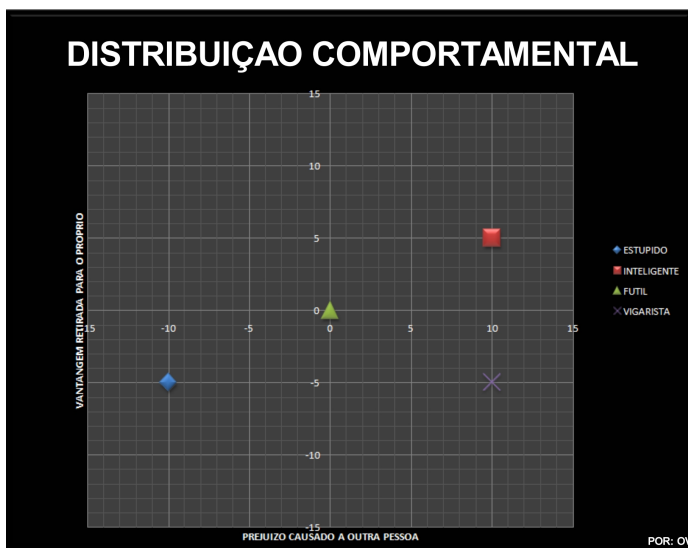
Το θέμα της **ηλιθιότητας / βλακειάς** ερευνήθηκε από στατιστικής πλευράς σε μεγάλα πανεπιστήμια των ΗΠΑ και εντόπισε το ίδιο ακριβώς ποσοστό «ηλίθιων» ανάμεσα στις καθαρίστριες, τους διοικητικούς υπαλλήλους, τους φοιτητές και τους καθηγητές! Ο Cipolla επισημαίνει επίσης ότι το ποσοστό των ηλίθιων (Βλάκες) σε κάθε κοινωνική ομάδα, ανεξαρτήτως μόρφωσης, κοινωνικού επιπέδου, φυλής, χρώματος, ράτσας κλπ. είναι στατιστικά σταθερό και διαχρονικό. Δεν αναφέρει το ποσοστό αυτό και συμβολίζει το ποσοστό των ηλίθιων μέσα σε ένα πληθυσμό με το γράμμα **η**. Είτε εξέταζε ένα μεγάλο πανεπιστήμιο η ένα μικρο κολέγιο, ένα φημισμένο ίδρυμα η ένα άσημο, ανακάλυπτε πως το ίδιο κλάσμα **η** του πληθυσμού των καθηγητών ήταν ηλίθιοι. Έμεινε κατάπληκτος !!! Φρόντισε να επεκτείνει την έρευνα του σε μια ειδική επιλεγμένη ελίτ, τους βραβευμένους με Νόμπελ. Το αποτέλεσμα επιβεβαίωσε την παντοδυναμία της Φύσης: ένα κλάσμα **η** των κατόχων του βραβείου Νόμπελ είναι ηλίθιοι!

Ο **CARLO M. CIPOLLA** γράφει ότι το θέμα είναι **γενετικό** και συγκρίνει αυτόν τον μηχανισμό με τον μηχανισμό της φύσης για την παραγωγή σχεδόν σταθερής αναλογίας αρσενικών και θηλυκών ατόμων.

Μια από τις πιο ενδιαφέρουσες παρατηρήσεις του Cipolla είναι ότι **οι άνθρωποι χωρίζονται σε 4 κατηγορίες:**

1. **ΑΝΗΜΠΟΡΟΙ:** Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει τα άτομα των οποίων οι ενέργειες δημιουργούν κέρδος σε άλλους (έχουν ευφυΐα και μπορούν να δημιουργήσουν), αλλά ζημία στους ίδιους η μηδαμινό όφελος.
2. **ΕΥΦΥΕΙΣ:** Στη κατηγορία αυτή ανήκουν άτομα των οποίων οι ενέργειες προκαλούν κέρδος τόσο στους άλλους όσο και στους ίδιους.
3. **ΚΑΚΟΠΟΙΟΙ:** Στην κατηγορία αυτή ανήκουν τα άτομα των οποίων οι ενέργειες προκαλούν ζημία στους άλλους, αλλά κέρδος στον εαυτόν τους.
4. **ΗΛΙΘΙΟΙ/ΒΛΑΚΕΣ:** Σε αυτή τη κατηγορία ανήκουν εκείνοι που, με τις ενέργειές τους, προκαλούν ζημιά σ' ένα άλλο άτομο ή σε μια ομάδα ατόμων, χωρίς το ίδιο άτομο να αποκομίζει κάποιο όφελος /κέρδη, ενώ πιθανά να υφίσταται και ζημίες.

Όσοι ανήκουν στις τρεις πρώτες κατηγορίες δεν το λένε και όσοι ανήκουν στη τελευταία δεν το ξέρουν.

Βέβαια, μεταξύ των ομάδων υπάρχει και αλληλεπίδραση, δηλαδή κάποιο άτομο μπορεί να ανήκει σε κάποιο ποσοστό σε δύο ομάδες: ένας βλάκας κακοποιός μπορεί να προκαλέσει μεγάλη ζημία σε κάποιον (π. χ. σκοτώνοντας τον) για να αποκομίσει ελάχιστο κέρδος (π.χ. να του κλέψει το φθηνό ρολόι του). Ο CARLO M.CIPOLLA για να εξηγήσει μάλιστα την αλληλεπίδραση, τοποθετεί τα άτομα σε ένα απλό διάγραμμα με συντεταγμένες x-y, αναλόγως του ποσοστού της ιδιότητας που διαθέτουν από κάθε κατηγορία.

ΟΙ 5 ΒΑΣΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΗΛΙΘΙΟΤΗΤΑΣ

The Basic Laws of Human Stupidity by Carlo M. Cipolla, Professor of Economics, UC Berkeley, Spring 1987.

1. Ο Πρώτος Βασικός Νόμος

"Πάντα και νομοτελειακά όλοι υποτιμούν τον αριθμό των ηλιθίων ατόμων που κυκλοφορούν στη κοινωνία."

Άνθρωποι που κάποτε κάποιος θεωρούσε λογικούς και νόημονες αποδεικνύονται απίστευτα ηλίθιοι. Ο κάθε άνθρωπος, σχεδόν κάθε μέρα ,παρ-ενοχλείτε στις δραστηριότητες του από ηλίθια άτομα που εμφανίζονται ξαφνικά και απροσδόκητα στις πιο απίθανες περιοχές, στα πιο ακατάλληλα μέρη και στις πιο απίθανες στιγμές.

"Η ζωή μας είναι γεμάτη απώλειες χρήματος, χρόνου, ενέργειας, ηρεμίας και καλής διάθεσης, λόγω των απίθανων πράξεων κάποιου παράλογου ατόμου που μας τυχαίνει τις πιο απρόσμενες στιγμές και ζημιώνει, ακυρώνει και δυσκολεύει τη ζωή μας, χωρίς να έχει απολύτως τίποτα να κερδίσει από τις πράξεις του". Ένα πράγμα είναι λοιπόν ξεκάθαρο: **η βλακεία έχει μια ευκρινή κλίση να μετασχηματίζεται σε πράξεις, και αυτό την καθιστά επικίνδυνη.** Η δε προαναφερθείσα μοναδική ικανότητα των **ΗΛΙΘΙΩΝ** να συντονίζονται συσπειρώνονται και να επιβιώνουν την καθιστά ανίκητη.

2. Ο Δεύτερος Βασικός Νόμος

"Η πιθανότητα ότι ένα συγκεκριμένο άτομο να είναι ηλίθιο είναι ανεξάρτητη από οποιοδήποτε άλλο χαρακτηριστικό* αυτού του ατόμου."

*μπορεί να είναι εργάτης, καθηγητής πανεπιστημίου, γιατρός, πολιτικός, τραπεζίτης ... Αφρικανός, Άραβας η Ευρωπαίος...

"Δύο πράγματα είναι ατελείωτα: το σύμπαν και η βλακεία/ ηλιθιότητα του ανθρώπου, όμως για το σύμπαν δεν είμαι ακόμα σίγουρος". - Αϊνστάιν περιγράφοντας τον εαυτό του.

"Ως προς την κοινωνικήν προέλευσιν τών βλακῶν διαπιστοῦται ὅτι ἡ παραγωγή βλακῶν δέν εἶναι ταξική. "- Εὐάγγελος Λεμπέσης - Ἡ Τεράστια Κοινωνική Σημασία τῶν Βλακῶν ἐν τῷ Συγχρόνῳ Βίῳ,1941.

3. Ο Τρίτος (και χρυσός) Βασικός Νόμος.

"Ο ηλίθιος είναι το άτομο που οι πράξεις του προκαλούν ζημιά σ' ένα άλλο άτομο ή σε

μια ομάδα ατόμων, χωρίς το ίδιο άτομο να αποκομίζει κάποιο όφελος /κέρδη , ενώ πιθανά να υφίσταται και ζημιές ."

Και συνεχίζει ο Cipolla "... εδραιωμένη πεποίθηση μου που ενισχύεται από μακρόχρονες παρατηρήσεις και πειράματα, είναι πως οι άνθρωποι δεν είναι ίσοι, πως ορισμένοι είναι ηλίθιοι και άλλοι όχι, και πως η διαφορά καθορίζεται από την φύση και όχι από πολιτισμικούς συσχετισμούς η παράγοντες... Ένας άνθρωπος ανήκει στο σύνολο των ηλίθιων , όπως ο καθένας ανήκει σε μια ομάδα αίματος. "

4. Ο Τέταρτος Βασικός Νόμος

" Οι μη ηλίθιοι άνθρωποι υποτιμούν πάντα την καταστροφική δύναμη των ηλιθίων ατόμων. "

Ειδικότερα, οι μη ηλίθιοι άνθρωποι ξεχνούν διαρκώς ότι σε ανύποπτους χρόνους και τόπους και κάτω από οποιοσδήποτε συνθήκες η συναναστροφή, συνεργασία με ηλίθια άτομα **πάντα** θα καταλήγει σε μοιραίο λάθος.

Οι ηλίθιοι είναι επικίνδυνοι, επειδή τα λογικά άτομα είναι δύσκολο να φανταστούν και να ερμηνεύσουν μια βλακώδη συμπεριφορά.

*"Το μεγάλο πρόβλημα αυτού του κόσμου είναι ότι οι έξυπνοι είναι γεμάτοι αμφιβολίες, ενώ οι βλάκες γεμάτοι αυτοπεποίθηση" –
Charles Bukowski*

"Διότι η εύπιστία ενός ατόμου, ως προϋποθέτουσα τα άλλα άτομα ως έντιμα και συνεπώς ως εύφρα, είναι ασφαλώς το μέγιστον των τεκμηρίων τής πνευματικής του ανάπτυξεως και του πολιτισμού του. Όσον υψηλότερον επί των βαθμίδων τής εύφρα και του πολιτισμού ἴσεται ἓν ἄτομον ἢ εἷς λαός, (οἱ Εὐρωπαῖοι ἔν σχέσει πρὸς τοὺς Ἀνατολίτας) τόσον περισσότερον εὐπιστος εἶναι."-Εὐάγγελος Λεμπέσης.

5. Ο Πέμπτος Βασικός Νόμος

" Ο ηλίθιος άνθρωπος είναι το πιο επικίνδυνο είδος ανθρώπου . Ένα ηλίθιο άτομο είναι

ΠΙΟ ΕΠΙΚΙΝΔΥΟ ΑΠΟ ΈΝΑ ΚΑΚΟΠΟΙΟΪ".

Μπροστά σε ένα ηλίθιο άτομο βρίσκεται κανείς στο έλεος του! "Ενάντια στην ηλιθιότητα ακόμα κι οι θεοί αγωνίζονται μάταια". -Σίλερ.

Με ένα ηλίθιο άτομο τα πράγματα είναι δύσκολα: «θα σας καταδιώξει χωρίς λόγο και χωρίς ακριβές σχέδιο στους πιο απίθανους και αδιανόητους καιρούς και τόπους. Δεν υπάρχει κάποιος λογικός τρόπος να προβλεφθεί αν, πότε, πώς και γιατί θα εξαπολύσει την επίθεσή του».

Σε αντίθεση με τη συμπεριφορά του ηλίθιου ατόμου, η συμπεριφορά ενός **ΚΑΚΟΠΟΙΟΥ** μπορεί να προβλεφθεί και έτσι να προετοιμαστούν οι κατάλληλες άμυνες.

Ο ΗΛΙΘΙΟΣ

είναι πεπεισμένος για την ηθική ανωτερότητά του, πράγμα που το αρνείται στους υποτιθέμενους αντιπάλους του. **Στην πολιτική, ιδιαίτερα, το πιο σημαντικό πρόβλημα δεν είναι ο έλεγχος του κακού, αλλά ο περιορισμός των «ενάρετων».**

Πρέπει να τονιστεί ακόμη ότι: το έξυπνο άτομο γνωρίζει ότι είναι έξυπνο, ο κακοποιός έχει επίγνωση ότι είναι κακοποιός, ο ΑΝΗΜΠΟΡΟΣ άνθρωπος αισθάνεται τις αδυναμίες του. Σε αντίθεση με τις παραπάνω κατηγορίες ατόμων, **ο ηλίθιος δεν γνωρίζει ότι είναι ηλίθιος**. Το γεγονός αυτό του δίνει περισσότερη δύναμη, έμπνευση και αποτελεσματικότητα στην καταστροφική του δράση.

Ο ΗΛΙΘΙΟΣ δεν έχει ηθικές αναστολές, λόγω του ότι στερείται της αυτεπίγνωσης, και η επιμονή του είναι παροιμιώδης. Δεν διδάσκεται από τις αποτυχίες του και καιροφυλακτεί για την επίτευξη του στόχου του. (*"Εξ ου̐ ἔπεται τὸ ἀκλόνητον δόγμα: καὶ ἡ ἀνηθικότης εἶναι ἀποκλειστικὸν προνόμιον τῶν βλακῶν!"-Εὐάγγελος Λεμπέσης*)

ΟΙ ΗΛΙΘΙΟΙ

- έχουν τη μανία να εντάσσονται σε ομάδες επιρροής και να προωθούν σε θέσεις ισχύος άτομα

υποδεέστερα τους,

(“Τὸ φαινόμενον τοῦτο καλεῖται κλίκα. Ὅτι τὴν ἐξέλιξιν ταύτην οὐδεὶς δύναται νὰ σταματήσει εἶναι φανερόν, ὅσον εἶναι φανερὰ ἡ νομοτελειακὴ συνάρτησις τῶν ὡς ἄνω δεδομένων. Κατὰ τὴν αὐτὴν συνάρτησιν τὸ φαινόμενον συνεχίζεται: «ἐνὸς βλακὸς προκειμένου μύριοι ἔπτονται», ὁ δὲ οὕτω ἀνελθὼν βλάξ θὰ προωθήσῃ ὁ ἴδιος πρόσωπα μόνον κατώτερα ἑαυτοῦ....”- Εὐάγγελος Λεμπέσης - Ἡ Τεράστια Κοινωνικὴ Σημασίᾳ τῶν Βλακῶν ἐν τῷ Συγχρόνῳ Βίῳ)

- πιστεύουν στην ευφυΐα τους και αντιμετωπίζουν τα άλλα μέλη της κοινωνίας με ειρωνεία,
- διακρίνονται από το πάθος τους για προβολή, με οποιονδήποτε τρόπο, ἔστω και αν κάποτε ..αντικειμενικά τους βλέπτει.
- είναι ματαιόδοξοι. Ο αυτοέπαινος, χαρακτηριστικό του βλάκα - ηλίθιου , φανερώνει ανοησία.
- ἔχουν φιλοδοξίες και βλέψεις που καθημερινά, έντεχνα, μηχανοραφούν με αρρωστημένο πείσμα να τις πετύχουν.
- Δεν ἔχουν καθόλου την αίσθηση της Ευγνωμοσύνης ... της αναγνώρισης, της διαφοροποίησης.

Ποιες δραστηριότητες επιλέγει συνήθως ο Βλάκας; Επειδή είναι φοβισμένος, δειλός, ανασφαλής, επιλεγεί δραστηριότητες που του δίνουν μια ψευδαίσθηση παντοδυναμίας. Καθώς είναι περιορισμένος στην ηλιθιότητα του διαθέτει και ορισμένα πλεονεκτήματα: Οργανωτικότητα, επιμονή και υπομονή. **Τα καταφέρνει συνήθως να οικειοποιείται δουλειές άλλων.**

Ἡ χρησιμοποίησις ἤδη τῶν βλακωδῶν τούτων συλλογισμῶν καὶ συμπερασμάτων, μὲ μίαν λέξιν τῆς πονηρίας, χρησιμοποίησις ὁμῶς γενικώτερον ψυχολογικῶς ἐπιδρῶσα ἐπὶ τοῦ ἄλλου ἀτόμου, ἢτοι χρησιμοποίησις αὐτῆς ἐν συνδυασμῷ μὲ στοιχεῖα κατωτάτης πνευματικῆς ὑποστάθμης (κολακεῖα, ψεῦδος, ραδιουργία, συκοφαντία, σωματεμπορία, συμπαθῆς μορφὴ τοῦ βλακὸς ἀκόμη, ἐπὶ κλησις τῆς πολυτεκνίας του, προσφορὰ ἀνηθίκων καὶ εὐκόλων ὑπηρεσιῶν εἰς τὸ κολακευόμενον πρόσωπον, χαφιεδισμός, ξεσκονίσματα, τὸ «ποιεῖν τὸν καραγκιόζην», ἢ τὸν γίγλοισ, χειροφιλήματα πρὸς τὸν «Ἐθνικὸν Κυβερνήτην», ἐκφωνήσεις λόγων, συρραφὴ κολακευτικῶν στίχων, μεταφορὰ λαχανικῶν, κλπ.”- Εὐάγγελος Λεμπέσης

- Ἴχουν ἔλλειψη αίσθησης του κωμικού στοιχείου. Ακόμη και όταν επιχειρούν να κάνουν χιούμορ, λόγω αδυναμίας αίσθησης του κωμικού στοιχείου,...θα πουν τη κακία τους... πυροβολώντας!

“Ποιο εἶναι τὸ μεγάλο μυστικὸ τοῦ βλάκα;” ρώτησαν κάποτε τὸν κ. Κόινερ “Αὐτὸ που τὸν κάνει ακατανίκητο, ἀνυπέρβλητα κακὸ και πάντα νικητῆ;”- Το μεγάλο μυστικὸ τοῦ βλάκα, χμ, για να σκεφτῶ λίγο... Ε... μάλλον ὅτι δεν του περνά καν ἀπὸ τὸ μυαλό, δεν διανοεῖται ὅτι μπορεῖ για μια στιγμὴ νὰ ‘χει ἄδικο. Κι αν του περάσει μια στάλα υποψίας ἀπὸ τὸ μυαλό, γρήγορα τὴ διώχνει. Αὐτὸς βλαξ; Ποτέ των ποτῶν. Οἱ ἄλλοι εἶναι πάντα. Ἐτσι γίνεται ἀδίσταχτα θρασύς, υπέροχα επικίνδυνος, ἀνυπέρβλητα ἀλαζονικός. Και πείθει. Γιατί πάντα υπάρχουν αρκετοὶ βλάκες για να σχηματίσουν μια πλειοψηφία. Αὐτὸ εἶναι τὸ μυστικὸ ὄπλο τοῦ βλάκα. Μα γι αὐτὸ ακριβῶς πρέπει να ἐξολοθρευοῦμε τὴ βλακεία, γιατί κάνει βλάκες αὐτοὺς που τὴ συναντοῦν.-Απὸ τις ιστορίες τοῦ κ. Κοϊνερ τοῦ Μπρεχτ

Αυτή η ομάδα ηλιθίων ,

- είναι μια ανοργάνωτη ομάδα που δεν διαθέτει αρχηγό η πρόεδρο
- είναι πιο ισχυρή από τη Μαφία, το στρατιωτικό βιομηχανικό σύμπλεγμα η τις αρρωστημένες κομματικές ιδεολογίες...
- Δεν διέπεται από κανονισμούς

αλλά κατορθώνει να δρα με άψογο συντονισμό και κατά τρόπο που η δράσης κάθε μέλους συμβάλλει δραματικά στην ενίσχυση της αποδοτικότητας της δραστηριότητας όλων των άλλων μελών.

ΗΛΙΘΙΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Αν κάποιος συναντούσε τον Cipolla θα μπορούσε να προβάλει κάποιες αντιρρήσεις. Πρέπει να παραδεχτούμε ότι υπάρχουν ηλίθιες πράξεις, όχι ηλίθιοι άνθρωποι. Δηλαδή η ανάλυση πρέπει να επικεντρωθεί στη πράξη, όχι στον άνθρωπο. **Ο Cipolla δεν το δέχεται αυτό, επειδή κατατάσσει τους ανθρώπους σε έναν από τους τέσσερις τύπους με βάση τις πράξεις τους.** Ωστόσο, όλοι μπορούμε να φερθούμε ηλίθια κάποιες φορές. Αυτό είναι κάτι

που ομολογούμε συνήθως μόνο στον εαυτό μας σε στιγμές περισυλλογής και αυτογνωσίας.

Ο ηλίθιος ξεχωρίζει από τους υπόλοιπους με βάση ένα εξωτερικό κριτήριο: το αν ζημιώνει τόσο τους άλλους όσο και τον εαυτό του ή έστω δεν τον ωφελεί. Αν και ο **Cipolla** κάνει αναφορά στο «γονίδιο της ηλιθιότητας», δεν προτείνει όμως κάποιες εισηγήσεις για καθαρότερη ανίχνευση των χαρακτηριστικών που έχουν μόνον οι ηλίθιοι και εξαιτίας των οποίων προκαλούν ζημιές στους γύρω τους, χωρίς προσωπικό όφελος. Άλλωστε, το αν πράγματι επήλθε ζημιά σε αυτόν που ενήργησε και στους γύρω του είναι μια υποκειμενική κρίση η οποία μπορεί να μεταβάλλεται κατά μήκος του χρόνου. Αν η σημερινή ζημιά μπορεί να προκαλέσει μεγάλο όφελος για όλους σε μεταγενέστερο χρόνο, τότε ο ηλίθιος του σήμερα μπορεί να αποδειχθεί ο διορατικός του αύριο. Κανείς δεν διαμορφώνει τη ζωή του μόνο με όρους ζημιάς - οφέλους. Μπορεί κάποιος να θεωρηθεί αδαής και ανώριμος επειδή δεν τον ενδιαφέρουν τα προσωπικά οφέλη αλλά το γενικό καλό.

ΗΛΙΘΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΞΟΥΣΙΑ

Ο Cipolla τονίζει ότι

"Ορισμένοι ηλίθιοι άνθρωποι υπό φυσιολογικές συνθήκες προκαλούν μόνο περιορισμένες ζημιές ενώ άλλοι καταφανώς επιτυγχάνουν να προκαλούν εκτεταμένες καταστροφές όχι απλά σε ένα ή δύο άτομα αλλά σε ολόκληρες κοινότητες ή κοινωνίες. Το καταστρεπτικό δυναμικό του ατόμου συναρτάται από δύο κύριους παράγοντες:

1. Μερικά άτομα κληρονομούν εξαιρετικές δόσεις του γονιδίου της ηλιθιότητας και ελέω κληρονομικότητας ανήκουν εκ γενετής στην αριστοκρατία της ομάδας τους.
2. Το δυναμικό ενός ηλίθιου ατόμου σχετίζεται με την ισχύ και τις ευθύνες της θέσης που καταλαμβάνει στην κοινωνία. Μεταξύ των γραφειοκρατών, των στρατηγών, των πολιτικών και

των αρχηγών κρατών είναι αρκετά εύκολο να εντοπιστούν εξαιρετικά παραδείγματα, ουσιαστικά, ηλίθιων ανθρώπων, των οποίων η καταστροφική δυνατότητα είχε (η έχει) αυξηθεί τρομακτικά λόγω της θέσης εξουσίας που κατείχαν (η κατέχουν) ".

Η εξουσία είναι ένας άλλος παράγοντας που γιγαντώνει τη βλακεία/ ηλιθιότητα .«Η εξουσία αποβλακώνει», έγραψε ο Γερμανός φιλόσοφος Φρίντριχ Νίτσε.

Τα άτομα που έχουν εξουσία τείνουν να πιστεύουν ότι, ακριβώς επειδή έχουν εξουσία, είναι οι καλύτεροι, οι πιο ικανοί, οι πιο έξυπνοι, οι πιο σοφοί από όλη την ανθρωπότητα. Εξάλλου, περιστοιχίζονται από αυλικούς, οπαδούς και κερδοσκόπους, που ενισχύουν διαρκώς αυτή την ψευδαίσθηση. Με αυτό τον τρόπο ορισμένοι που βρίσκονται στην εξουσία καταλήγουν να διαπράττουν κατά γενική ομολογία τις μεγαλύτερες ανοησίες. **Η εξουσία (πολιτική, οικονομική ή γραφειοκρατική) αυξάνει κατακόρυφα την καταστρεπτική δύναμη ενός ηλίθιου .**

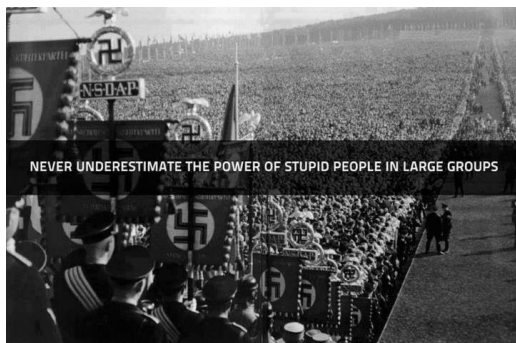
Σε ένα δημοκρατικό σύστημα, σημειώνει ο Cipolla , οι βουλευτικές εκλογές είναι ένα αποτελεσματικότερο εργαλείο για να διασφαλιστεί σταθερό το ποσοστό των ηλίθιων, μεταξύ των ισχυρών. Πρέπει να μην ξεχνάμε πως ,σύμφωνα με το Δεύτερο Βασικό Νόμο ένα ποσοστό η του εκλογικού σώματος είναι ηλίθιοι και οι εκλογές παρέχουν σε όλους τους μια θαυμάσια ευκαιρία για να βλάψουν όλους τους υπόλοιπους χωρίς να κερδίσουν το παραμικρό..

“Ενδιαφέρον είναι τέλος ένταθα τό φαινόμενον μερικῶν εὐφυῶν ἀνθρώπων, οἵτινες, ἐνστικτωδῶς δαισθανόμενοι τόν κοινωνικῶς ἀνυπέρβλητον ρόλον τῶν βλακῶν καί τήν λαμπρᾶν κοινωνικὴν αὐτῶν σταδιοδρομίαν - ἐν τῇ «χρυσῇ» μέσῃ ὁδῷ τῆς μετριότητος ἐννοεῖται - ἀποφασίζουσι νά ὑποδυθοῦν τόν ρόλον αὐτόν, ὅπως ἀνέλθουσι διὰ τῆς μεθόδου τῆς «νύσσης», ὡς αὕτη εὐφυέστατα ἀποκαλεῖται παρὰ τῷ λαῷ.”- Εὐάγγελος Λεμπέσης.

Υπάρχουν ενδιαφέρουσες ποικιλίες ηλιθίων.

Η πιο θλιβερή περίπτωση είναι αυτοί που θεωρούν τους εαυτούς τους ξύπνιους, **μέσα από την κομματική τους ταυτότητα**. Πρόκειται για ανθρώπους που **δεν κουράζονται ποτέ**, συμπλεγματούς με ελάχιστη αυτοεκτίμηση και αυτοσεβασμός, που σχηματίζουν μια πλασθή ταυτότητα στις διάφορες πρόθυμες κομματικές παρατάξεις που στρατολογούν θύματα. Εισ αντιστάθμισμα ο κομματικός μηχανισμός μετατρέπει τον εγνωσμένης ηλιθιότητας πιστό της σε μέγα αναλυτή, σε άνθρωπο που για όλα έχει εύκαιρη μια απάντηση «επιστημονική», σοσιαλιστικού συνήθως περιεχομένου. Πάντα αμετακίνητος στις απόψεις του, ολοκληρωτικός πιστεύει ότι είναι ο εκλεκτός. Ποτέ δεν έχει αμφιβολίες και ακούραστα αγωνίζεται να επιβάλει την δικτατορία της ηλιθιότητας του.

«Από το αν υπάρχει Θεός έως το χρέος της χώρας, ο ηλίθιος έχει τη λύση στο τσεπάκι του και καγχάζει αγέρωχος. Βασικό χαρακτηριστικό τού ηλίθιου είναι ότι δεν δέχεται και προφανώς δεν ακούει την άλλη άποψη, γιατί ως δογματικός ξέρει την εξ αποκαλύψεως κομματική αλήθεια».- Ξ. Α. Μπρουτζακης.

Η ηλιθιότητα είναι μεταδοτική. Το πλήθος, δηλαδή, συμπεριφέρεται με περισσότερο βλακώδη τρόπο από τα μεμονωμένα άτομα που το συνθέτουν. Αυτό εξηγεί γιατί ολόκληροι λαοί (όπως η ναζιστική Γερμανία και η φασιστική Ιταλία) μπορούσαν εύκολα να χειραγωγηθούν. Αυτό το φαινόμενο είναι ιδιαίτερα γνωστό στην ψυχολογία. Η συναισθηματική μετάδοση, που είναι χαρακτηριστικό γνώρισμα της

ομάδας, μειώνει την κριτική ικανότητα. Παρατηρείται τότε η «πόλωση της λήψης αποφάσεων»: επιλέγεται η πιο απλή λύση, που συνήθως είναι και η λιγότερο έξυπνη.

Η βλακεία επίσης δεν έχει κοινωνική τάξη. Την συναντάς παντού. Όμως όσο πιο ισχυρό είναι ένα άτομο ηλίθιο, όσο μεγαλύτερη εξουσία έχει κοινωνικά τόσο πιο επικίνδυνο μπορεί να αποδειχθεί. **«Ηλίθιους συναντά κάποιος και μεταξύ γραφειοκρατών, πολιτικών, στρατηγών ή ιερωμένων. Οι εκλογές είναι ένας πολύ αποτελεσματικός θεσμός, ο οποίος εξασφαλίζει τη διατήρηση σταθερού ποσοστού ηλίθιων ανάμεσα στους ισχυρούς».**

Εύλογα λοιπόν γεννιέται το ερώτημα για το αν υπάρχει τρόπος να απαλλαχτούμε από την παγκόσμια βλακεία/ηλιθιότητα

«Όχι, δεν υπάρχει. Γιατί δεν έχει αναπτυχθεί καμιά λογική μέθοδος που να προβλέπει με ακρίβεια το πώς, το πότε και το γιατί θα χτυπήσει, ένα ηλίθιο πλάσμα. Ενώ οι πράξεις του κακού είναι κατά κάποιον τρόπο προβλέψιμες και αποτρέψιμες, οι πράξεις του ηλίθιου είναι απολύτως απρόβλεπτες. Ο ηλίθιος, με το χαμόγελο στα χείλη, με πλήρη φυσικότητα, χωρίς καμιά πρόθεση, τύψεις, και αιτία, θα εμφανιστεί ξαφνικά και θα καταστρέψει όλα σου τα σχέδια – και θα το κάνει από καθαρή βλακεία».

Ποια Υπαρξη ενοχλεί περισσότερο τον Βλάκα; (Από τις ιστορίες του κ. Κόϊνερ του Μπρεχτ)

Η αλογόμυγα ... Γιατί τον βάζει σε υποψίες αυτογνωσίας. –λέει επιτυχημένα ο κ. Κόϊνερ

-Ναι κύριε Κόϊνερ ...Αλλά γιατί από την άλλη η αλογόμυγα πάει και κολάει στα μούτρα του Βλάκα;

- Διότι δεν μπορεί να ανεχτεί την Βλακεία ... Αυτή είναι η μοίρα της Αλογόμυγας .

Και γιατί ο Βλάκας παρόλο που είναι πιο δυνατός δεν εξοντώνει την Αλογόμυγα;

- Γιατί είναι Βλάκας και Υπερβολικός. Προσπαθεί να την εξοντώσει με Κανονίες .. Μόνο ένας βλάκας θα προσπαθούσε να εξοντώσει μια Αλογόμυγα με κανόνι...

Και ποια θα ήταν η λύση;

- Η λύση θα ήταν να έπανε να είναι Βλάκας. Αλλά καθώς αυτό είναι αδύνατον δυστυχώς δεν υπάρχει λύση: Ούτε για τον Βλάκα αλλά και ούτε για την Αλογόμυγα ...

Μόνο ένας ηλίθιος/ βλάκας θα προσπαθούσε να εξοντώσει μια Αλογόμυγα με κανόνι...

Στην πρόσφατη κατάθεση στην ερευνητική, ο γενικός διευθυντής του υπουργείου οικονομικών της Κύπρου ήταν έντονος σε ότι αφορά την αντιμετώπιση της Τρόικας και ιδιαίτερα των Γερμανών και του ΔΝΤ **«Πυροβόλησαν το περιστέρι με ατομική βόμβα είπε χαρακτηριστικά, Γερμανία και ΔΝΤ συμπεριφέρθηκαν με απίστευτη θηριωδία σε ένα τόπο με ασήμαντες χρηματοδοτικές ανάγκες»**, είπε σε έντονο ύφος.

Δεν είμαι σίγουρος, αν ο γενικός διευθυντής, στο θυμό του για το τι συμβαίνει στον τόπο του, επιχείρησε να διαφοροποιηθεί από τον Κοινερ του Μπρεχτ και την αλογόμυγα του...αλλά είμαι σίγουρος ότι ο Cirolla, ως οικονομολόγος, θα είχε πολλά να πει για τα περίφημα "κουρέματα".

Οι χώρες κινούνται μπροστά και αναπτύσσονται ενώ πάντα έχουν το αναπόφευκτο ποσοστό ηλίθιων ανθρώπων. Σε καιρούς ευημερίας έχουν όμως , "ένα ασυνήθιστα υψηλό ποσοστό των ευφυών ανθρώπων", οι οποίοι συλλογικά θα αντισταθμίσουν τους ηλίθιους.

Σε μια χώρα που έχει πάρει την κάτω βόλτα, το ποσοστό των ηλίθιων ανθρώπων εξακολουθεί να ισούται με **η**, ωστόσο στον υπόλοιπο πληθυσμό παρατηρείται μεταξύ αυτών που κατέχουν την εξουσία μια δραματική εξάπλωση του πληθυσμού των κακοποιών με καλπάζουσα ηλιθιότητα και μεταξύ όσων δεν μετέχουν στην εξουσία μια εξίσου ανησυχητική αύξηση του πληθυσμού των ανήμπορων ατόμων. Ο Cirolla τονίζει ότι τέτοιες μεταβολές στην σύνθεση του μη ηλίθιου πληθυσμού αναπόφευκτα ενισχύουν την καταστροφική δύναμη του ποσοστού **η** των ηλιθίων και καθιστούν την παρακμή αναπόφευκτη.

Και η χώρα πάει κατά διαόλου...

"For the last years Cyprus is driven slowly but surely to bankruptcy. Politicians, Bankers, high ranking public servants and others took decisions of which the consequences, that they either knew and ignored OR they did not have the knowledge or intelligence to anticipate. Many Cypriots or every other Cypriot should share the blame. Cyprus has deep financial issues

*which has resulted to a high debt. I am confident that Cypriots will honour their obligations to the last cent. In the same line of thinking whoever owes moneys to Cypriots is expected to pay back in full. **But Cyprus' biggest problem remains the Turkish occupation and aggression.***"-Eng. Avraam HadjiGiovannis, Business Engineer Consultant.

Αβραάμ, 22/10/2013

ΥΣΤΕΡΟΓΡΑΦΟ

Είμαι σίγουρος ότι **αν αφιερώσατε χρόνο** και διαβάσατε προσεκτικά το πιο πάνω κείμενο, αυτή τη στιγμή, **ίσως στροβιλίζουν στο μυαλό σας** τα πιο κάτω ερωτήματα :

- Σε ποια από τις τέσσερις κατηγορίες του Cirolla ανήκετε; **Ο κάθε ένας μας**, σε στιγμές περισυλλογής, θα προσπαθεί να "φιλτράρει" τις πράξεις του έχοντας τον Cirolla στο μυαλό του.
- Άραγε σε ποια κατηγορία ανήκουν οι γνωστοί σας πολιτικοί, διοικητές τραπεζών, λογιστές δικηγόροι, επιχειρηματίες , διευθυντές, συνεργάτες... η και οι φίλοι σας;
- Άραγε σε ποια κατηγορία ανήκει ο επικεφαλής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), **Μάριο Ντράγκι**, ο πρόεδρος του Eurogroup, **Γερούν Ντεϊσελμπλούμ** η ο **Βόλφγκανγκ Σόιμπλε**; Τέτοιες σκέψεις όμως μπορεί να γίνονται με κίνδυνο την αποφυγή ευθυνών. **Πάντα δεν φταίνε μόνο οι ξένοι για τα δεινά μας. Βάζουμε και εμείς το δαχτυλάκι μας και σε... αυτή την περίπτωση...**

... βάλουμε το πόδι μας...

-----

1. Ευάγγελος Λεμπέσης - Ἡ Τεράστια Κοινωνική Σημασία τῶν Βλακῶν ἐν τῷ Συγχρόνῳ Βίῳ
(http://users.uoa.gr/~nektar/arts/prose/evangelos_lempeisis_idiots.htm)

Τὸ πλέον γνωστὸ αὐτὸ ἔργο τοῦ Ευάγγελου Λεμπέση, δημοσιεύτηκε ἀρχικὰ στὴν «Ἐφημερίδα τῶν Ἑλλήνων Νομικῶν» τὸ ἔτος 1941 μὲ ἀποτέλεσμα τὴν πολεμικὴ συζητήσεων κριτικῶν καὶ ἀντιπαραθέσεων στὶς ἐφημερίδες τῆς ἐποχῆς. Εἶναι γεμάτο ὀξυδερκεῖς παρατηρήσεις πάνω στὸ τεράστιο θέμα τῆς βλακειᾶς στὶς σύγχρονες κοινωνίες. Εἶναι μακροσκελές, στὴν καθαρεύουσα, ἀλλὰ, κατὰ κρίση ἀγαθοῦ, ἀνδρὸς ἀξίζει τὸν κόπο νὰ διαβαστεῖ καὶ νὰ γίνῃ κτῆμα ὄλων.

2. Οι "Ἱστορίες του κ. Κοϊνερ" γράφτηκαν ἀπὸ τον Μπέρτολντ Μπρέχτ στον μεσοπόλεμο κυρίως, ἀπὸ το 1927 καὶ μετὰ ἀλλὰ καὶ μέχρι το 1955. Εἶναι μικρὰ δείγματα πεζοῦ λόγου, που αποτυπώνουν τὴν κοινωνικὴ κριτικὴ του Μπρέχτ, ἀλλὰ καὶ τὴν ἠθικὴ του διδαχὴ. Ὁ ἥρωας τους ἔχει τὸ ὄνομά Keuner, που πλησιάζει υπαινικτικὰ τὴ λέξη keener (κανένας).

3. **Abrahams, Marc** (9 April 2012). "Improbable Research: the laws of human stupidity". **The Guardian**. "Non-stupid people always underestimate the damaging power of stupid individuals, it seems – this is one of the laws of human stupidity".